

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **L. Ś.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 28 maja 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 17 października 2024 r., II Ka 89/24

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 20 listopada 2023 r., sygn. akt II K 429/20

**uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu
Rejonowego w Turku i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. umarza
postępowanie, zaś kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

Małgorzata Gierszon Dariusz Świecki Andrzej Tomczyk

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Turku, wyrokiem z dnia 20 listopada 2023 r., sygn. akt II K 429/20, uznał L. Ś. za winnego przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., orzekając nadto o konsekwencjach skazania i kosztach procesu.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego od tego wyroku, Sąd Okręgowy w Koninie, wyrokiem z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt II Ka 89/24, po sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej w zaskarżonym wyroku, utrzymał to orzeczenie w mocy, rozstrzygając nadto o kosztach sądowych.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego. Zarzucił mu rażące naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na wydaniu w dniu 17 października 2024 r. - po rozpoznaniu w dniu 4 października 2024 r. apelacji obrońcy oskarżonego L. Ś. - wyroku utrzymującego w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego w Turku, podczas gdy w dacie wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Koninie istniała okoliczność wyłączająca postępowanie w postaci śmierci oskarżonego, stanowiąca bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Koninie oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Turku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

W odpowiedzi na tę kasację obrońca z urzędu przychylił się do niej w zakresie dotyczącym uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Koninie oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Turku w zakresie dotyczącym skazania oskarżonego L. Ś. i wymierzenia mu kary oraz umorzenia postępowania karnego na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. z uwagi na śmierć oskarżonego, z tym zastrzeżeniem, iż wniósł o utrzymanie w mocy zawartych w w/w orzeczeniach rozstrzygnięć w zakresie przyznania na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem I instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym, a nadto wniósł o przyznanie mu kosztów udzielonej na rzecz oskarżonego pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja ta jest w całości oczywiście zasadna i dlatego zasługiwała na uwzględnienie (art. 535 § 5 k.p.k.).

Z odpisu skróconego aktu zgonu wynika, że zwłoki L. Ś. znaleziono w dniu 12 października 2024 r. (k. 20 akt SN), a więc nie budzi wątpliwości, że zmarł on jeszcze przed wydaniem zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego. Śmierć oskarżonego stała na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego (art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.). Kontynuowanie w tym układzie postępowania i wydanie wyroku stanowiło uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Wobec jednoznacznej treści art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. nic tu nie zmienia okoliczność, że Sąd odwoławczy nie dysponował wiedzą o śmierci oskarżonego przed wydaniem wyroku.

W tym układzie Sąd Najwyższy, mając na względzie, że śmierć oskarżonego nie stanowi negatywnej przesłanki postępowania kasacyjnego, jeżeli kasacja – jak w niniejszej sprawie – jest wniesiona na korzyść oskarżonego (*arg. ex art. 529 k.p.k.*), uchylił zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Turku i umorzył postępowanie karne. W konsekwencji kosztami obciążono Skarb Państwa (art. 632 pkt 2 k.p.k.), co obejmuje oczywiście koszty pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu przez obrońcę z urzędu. Z kolei brak było podstaw do zasądzenia obrońcy z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu kasacyjnym, skoro nie został on wyznaczony takim obrońcą na potrzeby postępowania kasacyjnego, a działał jedynie w ramach uprawnienia (art. 84 § 1 k.p.k.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.

Małgorzata Gierszon Dariusz Świecki Andrzej Tomczyk

[PŁ]

[r.g.]